

שלומד עמם בכל ימות החול בין מנחה למערב ובשבת
 גזרי הצהרים קצת עיניקב. נשען על ידו הצנו סוה
 שממלית קרועה הרומה לישירול עוסרתו. הוא יושב וקולו
 הענים והנעים והמלא עצמות מחולל בכל פאתי בית המדרש.
 „מנין שהקדוש ברוך הוא מניח תפילין? „מחובן
 פריקים שהקדוש ביה מניח תפילין? ונמש הוא הקול
 בקולות ילדי החור שוח לא כבר נשתחררו משלחן הרבי
 מן המלך והצניח ופרס שהפסיק עוד לנשום דוח רצו
 אל ביתמיד והם עומדים בחצי ביהמיד מוונים בסידוריהם
 עושים חליפין בהפניהם. מראים אחד לחברו את סידוריהם
 לד אחד קטן מתפאר בסידורו ואומר: ואפילו לו נחמי
 לו מאה ציל. ואפילו או צד לא היית לוקח בעד סידורי.
 כי גם החלים נמצא זה וזה אלויל משמשים ובאים...
 והקול של הרבי מוסף להעמע.

ומה נתיב ברוך?

כלומר מה כתיב בתפילין של מרי דעלמא?

מי בעמך יצד אר בני אהר.

איזו אומה ולשון חשובים ביכ לפני המקום
 כישראל... והבריות הפשוטות הללו אלו בני האדם
 ההדושים, מרגישים את עצמם קרובים למקום כביכול
 החשובים אצלו יתברך.

ובקצה בות המדרש אצל החלוקי שלא נפתח בכל
 ימות הקיץ מיהאחלכלי ישר. עומד לו בחור. מי שעתיד
 להיות משורה, מצחו הקצר סבוע בוכיית הקרה. אם הוא
 מצופשף בה ומסתכל למרחוק אל מרחבי על ועיניו מובלות
 ביג נוחה, וחונה חרישית נעימה תעיק כלבו בראותו
 עבירליל כבלעם אה אחרית היום. ונענועים כמוסים החקים
 את נשמת אפו. רוי אהבה מתלחשים בתוך נפשו וצנת
 עינים עוכרת בכל גופו.

שי עננין.

בר אדר

ביון שהתחילה החמה שוקעת. והערב החחיל
 ממשמש וכא מעט מעט אל בית המדרש. נשתתקו
 קולותיהם הנעימים והנונים של הכהודים והאכרכים.
 והלימוד כאלו כאלו נמסק. נתקטמו זמי הסמים. פרשו
 התלמידים את עצמם מן הדורה. והתורה נשערה מונחת
 בקרן זרה.
 השמש שוקעת . . .

יש דרחק דרחק במקף העולם קצרי סדומי-שמים
 אחרים אש להבה אש של גיהנם. מאנות חטנות חולכים
 ומתקבצות אל מקום השרפה. כאלו אפנים הם להציל את
 הרקיע מפני הרליקת והם בעצמם נשרפים ונמבעים בים
 אש ארמלם.

ובלו שום מהו עומד לו דהר. אצל בית המדרש.
 שכל בתי הדחוב ואפילו בית הכנסת הגדול. עתיק יומין.
 עומדים לפניו כמוסי. נמנעים מטהכלים על עצמם כעל
 דבר שאין לו ממש לנכח חדר הנקף דהר. ועומד לו דהר.
 ראשו השמים ומובל את שערו והו בערמות הפו. והוא עומד
 לו ולא איכות לו כלום. רק רוח חרישית וע. כאלו רוצה
 הרח הקט לשמור את תרשימי-שקרות ואשן של ההר.
 לבל ישרפו באש. והם הישאאים-כופרים אח קומתם.
 משתתוים ומרדים לפניו לפני היות מצילם הנאמן.

מעט מעט התקבצו אל בית המדרש ובאו להתפלל.
 בעלי מלאכה עניים. ומשום שלא התפללו עור. ישבו
 מסביב לשלחן האריך העומד בקרן זרה. בראש ישב הרבי

המית סחריים עוברת בלבו ;
יושבת פיודל על הרגלי.

אם זוחל לילה...

העולם מתחיל להתפלל מנחה —

עוד הם מתפללים. ועדיין לא גמדו את תפלתם.
יצא קול מבלי לדעת מאין. התחילו האנשים מתלחשים.
כי יש מה בביהמ"ד, נר צדק.

במהרה נגמרה התפלה. כלם רחפו את עצמם לקבל
מנו הנר, שמפר בחצי יהודית וחצי גיית. כי אביו היה
נסך גדול, והוא בעצמו היה ארון השוב ועשיר ברוסיה
והיה לו נכסים, עבדים ושפחות לרוב. והוא הניח
את כל הכבוד, והתעו והתקין, כי אמונת ישראל מצאה חן
בעיניו, ועכשו הוא מזוהר על המתחים ומבקש נדיבות.

החברה הלבנה כבר עמדו בנזמנים אצלה נתנו לו
שלום, תחנו את ידיהם הנעורים תוך ידיו הנכסים. הביטו
עליו מקוקדו עד רגליו התחילו התחילו כנובע חמיש שעל ראשו
שלוש ידיו לפי מדתו. סתם בעלניו דברו אתה, ושוחחו
גם בינם לעצמם :

מה ראה אצלנו היהודים, הבוויים מכל אומה ולשון
שנייר את עצמו ?

מה יכל אצלנו כביכול, למצא חן — ממלל איוה
אדם בקרן זווית. זה הוא הלץ המכרת תמיד את מתפללי
ביהמ"ד, אבל מלמולו זה זהה כדברי שאין לו מקום
ונפשו במבטים של כעס טעור העומדים מסביב לגר.

הגר הוציא מאמתחתו בת בייס מרבנים מפורסמים.
כי יקר בו אותו בכל מה שאמשה, את הגר הצדק שנייר
את עצמו בכונה רק לשם שמים.

ומיד נמצאו שהדלגים, ואהם אנשים טובים שהואילו
לדנות אחרים במצוה, ויאספו קצת ממון בשביל הגר.

הלבבות מתרוממים. רחשי מלאים הם חשים,
ומינישים את עצמם למיזחסים ונכחריים, אמנם
כנלות אנחנו ובצרות גדולות ובכל זאת נדחפים ומתקרבים
אלינו...

ילדים ונערים קטנים התחילו מכבצנים ובאים, בחורים
משאר בתי-הכנסיות, משמו ידיהם לגר ליתן לו שלום.

נשים בתולות ונערות גם כן באו לראות את
החידושים, משמו ראשיתן וצואריתן אל בית המדרש, התקוטטו
עם הנערים העומדים מסביב לו ומאפילים עליו עד שלא
יכולות הנשים לראותו, התקבצו כל החברה הלבנה יחדיו
להאפיל עליו עוד יותר, בשביל להכעים את הנקבות,
ומיד התחילו קטמות ומיניות, עד שבא אברהם נתן הזקן
ובהניעו בקנה מקמרתו הארוכה בכעס כלפי הנשים צווח :
הלאה נשים מן המקום קדושי !

יצאו הנשים נכלמות והנערים יצאו אהריתן מלאי
שמחה וצחקו : אכע אכע !

כבר היתה שעה מאוחרת בלילה מעט מעט התחילו
האנשים הולכים לביתם, אחר שראו אורות אורות בשביל
הגר, בכקר כשהתאספו לבית המדרש, היה רעש גדול
בכל העיר, כי שומר בא הנה, וכי הגר הוא נגב מפורסם,
יחזי שרתחמש לגר, הנה הריבה ממון אצל יהודים
ועכשו הוא מתבקש בישיבה של מטה.

היהודים קצת האמינו, וקצת לא האמינו, דלמא
לשי, לוח את הגר בשעה שהשומר סחב אותו — כששתי
ידי נחונות באזיקים — אל בית הסדר.

ולמתוהם של ישראל נתרוקנו מתוכם.
זכר כך צד להם, וכל כך החנעגעו
כאלו אבד להם איוה דבר.